

Suzuki Yaklaşımı Örneği İle Erken Yaş Müzik Eğitiminde Motivasyon

Zehra Sak Brody^{a, b}

Özet

Kemancı ve pedagog Shinichi Suzuki, II. Dünya Savaşı sonrasında uygulamaya koyduğu bu metotla yeteneğin doğuştan olmadığını, eğitim ile kazanılabileceğini ilk defa öne sürerek tüm dünyada dikkat çekmiştir. Ana Dil Metodu olarak da adlandırdığı bu yaklaşımla çocuklar çok küçük yaşta müzik eğitimine başlayabilmektedir. Klasik müzik eğitiminde enstrüman çalmaya başlama yaşı 7-8 iken Suzuki Metodu ile bu yaş 3'e inmiştir. Eğitim felsefesinin çekirdeğini oluşturan fikirde, çocuğun doğduktan itibaren konuşmayı öğrenme basamaklarının müzik eğitimine adapte edilmesi düşüncesi vardır. Bu yaklaşım ile okul öncesi çocuklara ulaşarak becerilerini en uygun zamanda ve en doğru şekilde geliştirmek amaç olmuştur. Aileyi bire bir eğitimin içine alan Suzuki Metodunun başarısı, eğitimin her aşamasında çocuğun motivasyonuna yönelik aile-öğrenci-eğitmen etkileşimine odaklı olmasından kaynaklanır. Bu yapı ile müzik, çocuğun gelişiminde doğallıkla yer alır, sürdürülebilir olur. Araştırma, literatür tarama yapılarak yazılmış, Suzuki Müzik Eğitimi Metoduyla verilen çalgı eğitimini oluşturan öğelerin önemi ortaya konularak bu öğelerin öğrenci motivasyonundaki etkileri açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Suzuki Metodu
Motivasyon
Shinichi Suzuki
Erken Yaş Müzik Eğitimi

Makale Hakkında

Geliş Tarihi: 01.07.2019
Kabul Tarihi: 23.05.2020
Doi: 10.18026/cbayarsos.584813

Motivation In Early Age Music Education With The Example Of Suzuki Approach

Abstract

Violinist and pedagogue Shinichi Suzuki's philosophy was that talent is not inborn; it can be gained through proper education. Suzuki Method took off after the second world war and has achieved great success. Method, which starts children at a very early age, is also referred to as the "Mother Tongue Method". The age of starting to play an instrument in classical music education is 7-8 but it decreased to 3 with the Suzuki Method. The main aim is to reach pre-schoolers and develop their skills in the most appropriate time. The success of the Suzuki, which takes the family into one-to-one education, arises from the fact that it focuses on family-student-teacher interaction at every stage of the education. With this structure, music is naturally involved in the development of the child and becomes sustainable. This research has been prepared through literature review and it examines the importance of instrument education constituents of the Suzuki Method and its effect on student motivation.

Keywords

Suzuki Method
Motivation
Shinichi Suzuki
Early Age Music Education

About Article

Received: 01.07.2019
Accepted: 23.05.2020
Doi: 10.18026/cbayarsos.584813

^a İletişim Yazarı: zehra.brody@yasar.edu.tr

^b Prof., Yaşar Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik Bölümü, ORCID: 0000-0001-7988-1274

Giriş

Suzuki Metodu, ismini yaratıcısı Japon kemancı ve pedagog Shinichi Suzuki'den almıştır. Suzuki bu metodu, küçük çocukların kendi dillerini kolay ve çok iyi bir şekilde nasıl öğrendiklerini gözlemleyerek; doğallıkla gelişen bu öğrenim sürecinin müzik eğitiminde kullanılması fikri üzerine uzun yıllar çalışarak geliştirmiştir. Bu metod, eğer küçük adımlarla öğrenilir ve enstrümanlar çocukların boyutuna göre ayarlanabilirse, okul öncesi çocukların da bir enstrüman çalabilecekleri düşüncesiyle yenilikçi bir fikir olarak ortaya çıkmıştır. Suzuki, Ana Dil Metodunun, dünyadaki diğer erken yaş eğitim metodlarıyla kullanıldığı ve öğretmenlerin metodun elementlerini kendi konu alanları ile kaynaştırdığı takdirde, müzik eğitimine çok büyük yarar sağlayabileceğine inanmıştır (Garson,1970).

Suzuki Eğitimi, müzik eğitiminde motivasyon kavramını öne çıkarır ve sadece müzik değil her türlü eğitimin en temel taşı olduğunu savunur. Çocuğumuzun seyerek ve isteyerek bir şey öğrenmesini nasıl sağlayabiliriz? Çalışmaktan zevk almasını nasıl öğretebiliriz? sorularına her zaman 'Gerekli motivasyonu sağlayarak' cevabını verir.

Suzuki Metodunun asıl hedefi, çocuğa çaldığı enstrümanı ve müziği sevdirmek ve müziği çocuğun hayatının sadece bir bölümünde yaşadığı bir tecrübe değil yetişkinliğinde de sürecek bir parçası haline getirebilmektir. Bu önemli hedef ise eğitim sürecinde çocuğa gerekli desteği ve motivasyonu vererek başarılır. Bunu başarabilmek için, dikkatlice tasarlanan eğitimin hiçbir basamağını atlamadan uygulamak ve en önemlisi, eğitimin doğruluğuna inanmak ve güvenmek gerekir.

Eğitimde pozitif yaklaşımın negatif yaklaşımdan daha etkili olduğu gerçeği herkesçe bilinir. Yapılan araştırmalar, özellikle okul öncesi çocuğun öğrenmesi gereken materyali eğer eğlenerek öğreniyorsa çok daha iyi kavradığını göstermektedir. Eğitimi daha sürdürülebilir yapabilmek için aile ve öğretmenin birlikte çalışarak enstrüman öğrenme sürecini monoton bir halden çıkartıp çocuğu olumlu yönde motive etmesi; ders ve ev çalışmaları için rahat ve eğlenceli bir ortam yaratması gerekir. Çocuğun müziği ve enstrümanını seyerek ve kendine olan güvenini kaybetmeden öğrenebilmesi için tasarlanan tekrar oyunları, ince ve kalın kas koordinasyon oyunları, duruş-denge oyunları, ritim ve hızlı tepki oyunları, ton ve entonasyon oyunları ile fiziksel gelişim sürecinde çocuğun enstrüman çalmaya uyum sağlayabilmesine yardımcı olacak bir dizi fiziki egzersiz kullanımı ise Suzuki Metodunun diğer metotlardan olan önemli farkını bu noktada öne çıkarır.

Suzuki Metodunda Motivasyonu Destekleyen Ögeler

Müziğin ve müzik eğitiminin insan beyninde gerçekleşme sürecine ilişkin nöromüzikal alanda yapılan araştırma bulguları şu önermeleri ortaya çıkarmıştır: İnsan beyni müziğe tepkide bulunma ve katılma yeteneğine sahiptir. Beynin müziksel işlevleri doğumla birlikte başlar ve yaşam boyu devam eder. Erken yaşta başlayan ve devam eden müzik eğitimi beynin müziksel işlevlerinin düzenlenmesine katkıda bulunur (Topoğlu,2013:3). S. Suzuki, erken yaş müzik eğitimine inarak metodu oluşturan tüm yapı taşlarını çocuğu destekleyici ve motive edici bir şekilde planlamıştır. Metodun felsefesi, metodun içindeki parçaların çalışma düzeninden grup çalışmalarının tasarlanmasına, ev çalışmalarından teknik egzersizlerin öğrenilmesine kadar her adımda, çocuğun sıkılmadan öğrenmesine ve yaptığını sevmesine odaklıdır.

Bu yapı taşlarını incelediğimizde aslında tüm eğitim sistemlerinde bulunan veya bulunması gereken temaları ve olguları görürüz. Suzuki Metodunun tüm dünyada başarılı bir şekilde kullanılmasındaki neden, metodun altında yatan düşünce ve felsefeyi pratik ve uygulamayla uyum içinde bütünleştirebilmesidir.

Shinichi Suzuki, kemancı olmasına rağmen bulduğu Metot, Fransız veya Rus Okulu gibi kişinin çalma tekniğinden hangi disipline ait olduğu hemen belli olan bir 'Keman Çalma Disiplini' değildir. Buna rağmen öğrettiği bazı teknik konseptler tüm keman metoduna, daha sonra diğer enstrümanlara yayılmıştır ve metodun başarısında çok önemli yer tutar. Kendine özgü repertuarı ve metodun en büyük ses getiren konsepti olan grup dersleri ise metodun tanınırlığında büyük rol oynar. Hümanist felsefesinin altında çok sistematik bir eğitim vardır. Eğitimci çocuk psikolojisi alanında araştırma yapmaya, okumaya, geliştirici toplantılar ve seminerlere yönlendirilir. Suzuki yaklaşımı en iyi erken yaşta başlanırsa verimli olur. Fakat müzikle dolu bir ev ortamında büyümüş çocuklar ve öncesinde geleneksel yöntemlerle enstrüman çalmaya başlamış çocuklar için bu yaş 8, 9, hatta 10 bile olabilir.

Fiziksel Gelişim, Suzuki Yetenek Eğitiminin farkını gösteren en büyük elementlerden biridir. Çocuklar enstrüman çalmaya başlamadan önce fiziki egzersizlerden geçerler. Bu her ülke de olmasa da yeni başlayanlarla yapılan bir uygulamadır. Yapılan egzersizler küçük çocukların becerebileceği basit hareketlerdir. Normal bir çocuğun yapabileceği kolaylıktadırlar ve çalışarak geliştirilebilirler. Suzuki bu egzersizleri çocukların koordinasyon ve güç kazanmaları için yaratmıştır. Çocuklar 'yay egzersizlerini' oyunlar ile öğrenir. Bu oyunlar yay kontrolüne yardım amaçlıdır. Parmak, bilek, ön kol ve tüm kol motor gelişimine özel bir dikkat gösterilmiştir. Çocuklara yürümek, çömelmek, tek ayak üzerinde denge bulmak, zıplamak gibi küçük egzersizler gösterilir. Bu egzersizler çocukları fiziksel olarak rahatlatmak amaçlıdır. Suzuki 'Keman vücudun doğal bir parçası, yay ise sağ elin bir uzantı olmalı' der. Çocuklara enstrümanlarını çalarken kullanabilecekleri oyunlar öğretilir. Suzuki bir kemancı olarak, keman çalmanın doğal ve eğlenceli bir olay olmasını ister. Çocuklar oyunları eğlenceli bulur ve bu oyunlarda yer almak çalışmalarını daha serbest ve doğal kılar. Zıplama, atlama, çeşitli top oyunları, balans gerektiren egzersizler, boyun egzersizleri ve refleks geliştirici egzersizlerin önemi de çok büyüktür. Bu egzersizler çocuğun normal motor gelişiminin aktiviteleridir. Ayrıca bir enstrüman çalmaya başlamanın da doğal bir yoludur. Öğrenci daha sonra enstrüman çalarken vücudunun doğal hareketini kısıtlamaz, başka bir deyişle, tüm vücudu ile çalar (Starr,1976). Çocukların boyuna ve büyüklüklerine uygun enstrümanların sisteme adapte edilmiş olması da çocukların hem enstrüman çalmaya çok küçük yaşta başlayabilmelerini, hem de öğrenme aşamasında vücudun doğal hareketini kısıtlamadan duruş ve el/kol pozisyonunu benimsemeleri sağlar. Hareket, Suzuki öğretiminin temellerinden birini oluşturmaktadır. Çünkü bebeğin ilk öğrendiği şey harekettir. Bu yüzden Suzuki Metodu doğal bir öğretim metodudur denilebilir.

Övgü ve pozitif yaklaşım, çocuğun motivasyonunda çok büyük yer tutar. Çoğu aile çocuğunu her attığı adımda övmenin çocuğun daha sonra neyi iyi neyi kötü yaptığını anlamamasına sebep olacağını düşünerek çocuklarını böyle bir motivasyonla eğitmek istemez. Suzuki, övgünün de aşamaları olduğunu söyler. 'Çoğu zaman negatif ve kötü şekilde eleştirmektense sessiz kalmak daha iyidir' der. 'Hayır, bu iyi değildi' yerine sessiz kalmak, ya da sadece 'İyi' ya da 'Bunu daha iyi yapabilir misin? Haydi, bir daha deneyelim' demek, çalışmaya daha çok verim katacaktır. Anne ya da öğretmen çocuğun dikkatini vermesini istedikleri önemli bir noktaya bu şekilde dikkat çekebilirler. Aileler ve eğitimci, 'Bugün tonun daha iyiydi',

'Bütün notaları hatırladın', 'Kemanını daha yukarıda tuttun', 'Yay tutuşun bugün çok daha güzeldi' gibi destekleyici sözlerle çocuğu iyi şekilde yönlendirebiliyorsa, verdikleri hak edilmemiş övgüler için de endişelenmelerine gerek yoktur. 'İyiydi, daha iyisini yapabilir misin?' yönlendirmesi metodun ana formülüdür.

Ailenin ve öğretmenin tutumu, çocuğun motivasyonundaki en büyük etkidir. Suzuki, 'Derslerde sabır göstermeye gerek yoktur' der. Herkes çocuğun öğrenmesinden ve çalışmasından zevk almalıdır. Çocuğun dersleri, aile ve öğretmen için güzel zaman geçirmek olmalıdır. Ana Dil eğitimi gibi müzik eğitimi süreci de çok yavaştır. Süreç sabır ile değil keyifle geçmelidir. Anne veya baba, derslerde veya ev çalışmalarında sıkıldığını ya da yorulduğunu gösterdiğinde çocuğu negatif bir şekilde etkilemiş olur. Çocuk, öğrendiği bu tavrı içselleştirir ve taklit eder.

Bu metotta çocuklar kulakları gelişip enstrümanları üzerinde kolaylık sağlayana kadar nota okumayı öğrenmezler. Öğrencinin yaşına göre bu birkaç yıl alabilir. Çocukların konuşmayı öğrendikten sonra okumayı öğrenmeleri gibi, çocuğa enstrümanı üzerinde kolaylık ve beceri kazandıktan nota okumayı öğretmek en doğal yoldur. Bu, çocuğun ve öğretmenin dikkatini çıkan sese ve duruş-tutuş pozisyonuna vermesini sağlar. Her çocuğun kendi öğrenme hızı vardır ve çocuk bu öğrenme hızında ilerler. Hiçbir çocuk yeni bir şey öğrenmesi için acele ettirilmez (Starr,1976).

Ailenin yaşam tarzı, çocuğun başarısında ve motivasyonunda büyük rol oynar. Dikkat dağıtıcı bir etken olmadan zamanının çoğunu anne ve babasıyla geçiren tek çocuğun, kardeşleriyle paylaştığı bir aile ortamında yetişen bir çocuktan çok farkı vardır. Bu ailede anne ve babanın ilgisi bölünmek durumundadır. Tek çocuklu bir ailede, anne isterse tüm zamanını çocuğuyla çalışıp oynayarak geçirmeyi seçebilir. Özellikle çalışmayan bir anne ise tüm dikkatini çocuğa verebilecek durumdadır. Çok çocuklu bir ailede her gün çocuklar arasında çatışma veya karmaşa yaşanırken tek çocuklu bir ailedeki anne daha sakin ve rahat bir ev ortamı yaratabilir. Çocuğu en iyi çalışma ortamını yaratmak amacıyla çok çocuklu ya da tek çocuklu bir ailenin yaşam tarzlarını buna göre düzenlemeleri, çocuğa gereken zamanı ayırarak bu zamanı doğru şekilde kullanmayı öğrenmeleri bu yüzden değişiklik gösterir (Suzuki,1969). Çok çocuklu bir ailede tüm çocukların bir enstrüman çalışıyor olması veya anne/babanın bir enstrüman öğreniyor veya çalışıyor olması ise çocuk için en büyük motivasyondur.

Ev çalışmalarında ailenin tavrı, çocuğun çalışmaya karşı tavrını ve dolayısıyla motivasyonunu da belirler. Öncelikle mutlu ve huzurlu bir ortam çocukta çalışma isteği yaratır. Bu doğru ortamın yaratılmasıyla birlikte çalışma disiplini sağlamak en önemli noktadır. Çocuk düzenli çalışmayı alışkanlık olarak kazanırsa her gün aynı saatte çalışmayı umar, bekler. Böylelikle çalışma çocuğun günlük rutininin bir parçası haline gelir. Ev çalışmaları ve dersler de çocuk sıkılmadan ve çok yorulmadan sonlandırılmalıdır.

Ev çalışmaları çocuğun dikkat süresine göre düzenlenmelidir. Suzuki, eğitimin başında çocuğun günde bir kaç defa kısa süreli çalışmasını uzun süreli tek çalışmaya yeğler. Çocuk büyüdükçe, çalışma süresini günlük ev ve okul yaşantısına göre ayarlayarak kendi belirleyebilecektir. Ailelerin, çocuklarına günlük çalışmalarında yardım edip destek olurken sürekli hatırlamaları gereken şey, yaptıkları tüm bu yardım ve katkıların onlar için bir zorunluluk değil bir ayrıcalık, bir onur olması gerektiğidir.

Çocuk çalışması için zorlanmamalı, çalışmalar oyunlarla zenginleştirilmelidir. Suzuki, çocuklarının evde çalışmayı sevmediğinden yakınan ailelere, çocuğun zihninde enstrüman

çalmanın aslında eğlenceli bir şey olduğu gerçeğini hatırlatarak, 'Çocuğu oyun oynatarak başlatın, sonrasında bu eğlence ruhu çocuğu doğru yönlendirecektir' der (Garson,1970). Fakat oyun diye adlandırdığımız her şey aslında teknik çalışma olduğundan mutlaka doğru şekilde uygulanması gerekir. Bu oyunlarda, çocuğa her oyundan önce dikkat etmesi ya da düzeltmesi gereken noktayı hatırlatmak uygulamanın amaca ulaşmasını sağlayacaktır. Öğrenci her tekrarda veya oyunda neye dikkat etmesi gerektiğini bilmelidir. En önemlisi her çalış, doğru duruş ve tutuş pozisyonunda olmalı ve çalışta güzel bir ton aranmalıdır.

Eğitmen-Aile işbirliği, çocuğun motivasyonunda oluşabilecek problemleri çözebilmek için gereklidir. Bu problemlerin aile ve eğitmence sık sık tartışılması gerekmektedir. Çocuğun içinde bulunduğu durum çok hassas bir şekilde değerlendirmelidir. Suzuki, çocuğun her gün çalışması için zorlanmasına kesinlikle karşıdır. Çocuk için en uygun ortamı oluşturmak için yaratıcı hayal gücünü çalışma ortamına taşımalıdır. Uygun ortam yaratıldığında çocuğun çalışması için zorlanmasına gerek kalmayacaktır, çocuk kendiliğinden, isteyerek çalışacaktır.

Öğretmenin aileyle iletişimi kadar aileyi eğitmesi de önemli bir noktadır. Suzuki Metodunda anne veya baba çocuğun her dersine girip gözlemlediği için ilk önce aileler derste nasıl davranacaklarını öğrenir. Çocuğun sadece öğretmene odaklanmış olması gerektiği için derste çocuklarıyla konuşmalarını önerilir. Çocuğunu övme ya da memnuniyetsizliğinin göstergesi olabilecek hiç bir davranışın derste yeri yoktur. Ailelerden derslerde sessizce oturup dersi izlemeleri ve notlar almaları veya dersi video olarak kayıt etmeleri istenir. Böylelikle yeni öğrenilen parçaları nasıl çalıştıracağını ve yapılması gereken tekrarları ev çalışmaları için not etmiş olurlar. Böylece ellerinde unutulmaması gereken önemli bilgilerin kaydı olur. Eğitimci, derse katılan anne veya babanın çocukla ne ve nasıl çalışılacağını anladığından emin olmalıdır ve ev çalışmalarını mümkün olduğunca yönlendirmelidir (Slone,1985).

Repertuarın kendine özgü yapısı, çocukların sıkılmadan enstrüman öğrenebilmesinde büyük bir motivasyon sağlar. Suzuki binlerce sıkıcı ve monoton egzersizi kendi kitaplarından elimine etmiştir. Bunun yerine çocuk çalışacağı parça içinde tüm yeni teknikleri öğrenir. Parçalar bilindik ya da akılda kalan basit, kulağa hoş gelen çocuk şarkıları veya melodilerdir. Bu uygulama çocukları motive ederek kısa, melodik ve dikkat çekici şarkılarla teknik geliştirmelerini sağlar. Eğitimci ise istedikleri destekleyici egzersizleri kullanabilir. Çok kısa egzersizler çocuğu sıkımayacak derecede çalışılıp tekrar edilebilir. Genelde yeni bir parça çalışırken parça içindeki gelen yeni bir teknik, destekleyici egzersizlerle ve gamlar ile pekiştirilir. Çocuklar, metodun parçası olan CD kayıtlarından dinledikleri sıra ile parçaları öğrenirler, ne zaman hangi parçayı çalacaklarını bilirler, parçaları çalabilmek için can atarlar. Bu uygulama çocuklarda, parçaları öğrenmek ve çalmak için büyük bir motivasyon oluşturur. Kendinden büyüklerle aynı repertuvara sahip olduklarını ve bu repertuvarla her zaman solist olarak ya da grup içinde çalabileceklerini bilmek de önemli bir itici güçtür. Suzuki öğrencilerinin kolay çalma becerilerinin sırrı ise öğrenilmiş parçaları sürekli tekrar etmelerine dayanır (Starr,1983).

Suzuki repertuarı genelde klasik batı müziğine odaklansa da müziğin kültürel ve dil engellerinin arasında bir köprü olduğunun da üstüne basan bir yapıda düşünülmüştür. Suzuki 'Yaşasın Okulumuz' şarkısı üzerine bir seri ritmik varyasyon yaratmıştır. Ritimleri çocukların kolayca kavrayabileceği kısa üniteler şeklinde ileri düzey klasik müzik literatüründen seçmiştir. Bu varyasyonlar keman için yazılsa da çoğu enstrüman varyasyonları başlangıç parçası olarak da repertuarına almıştır.

Grup dersleri, Suzuki yaklaşımının en göze çarpan ve en yenilikçi parçasıdır ve öğrenci motivasyonunda çok büyük yer tutar. Çünkü aynı enstrümanı çalan tüm öğrenciler için yazılmış olan ortak repertuar, her çocuğun grup dersine katılabilmesini sağlar. Grup dersleri çocukları yeni parçalar öğrenirken eski parçaları sürekli tekrar ederek unutmamaları için de motive eder. Bu, çocuğun o an ki ihtiyacına ve seviyesine göre repertuar veren ve yenileyen diğer uygulamalarla tam bir kontrast oluşturan bir tekniktir.

Suzuki, çocukları hem eğlendirip hem de çalıştırarak grup derslerini dâhice planlar ve metodun tamamlayıcı bir ögesi haline getirir. Dersin içeriği minik konserlerden teknik çalışmalara kadar istenildiği gibi değişebilir. Grup derslerinde, birçok enstrümanın aynı ayda çalındığında çıkan sesini duymak, diğer çocukları gözlemlemek ve kendinden daha büyük ve ileri düzeyde öğrencilerle çalışıyor olmak, özellikle küçük yaştaki çocuklar için heyecan verici ve eğlencelidir (Hermann,1999).

Derslerde çocuklar genellikle yaşlarına göre değil buldukları seviyeye göre gruplanır. Mesela birinci kitap seviyesindeki çocukların bir kısmı henüz kitaptaki ilk parçaları çalabilirken bir kısmı kitabın çoğunu öğrenmiş olabilir ya da aynı seviyede olmalarına rağmen bir kısmı 5-6 yaşında, diğerleri 11-12 yaşında olabilir. Fakat bu durum grup dersinin amacını değiştirmez. Derslerde herhangi bir öğrenci çalışılan parçayı henüz öğrenmediyse çalmaz, sadece dinleyip gözlemler, böylelikle ileride öğreneceği parçaları duymuş ve nasıl çalınacağını görmüş olur. Başlangıç seviyesindeki kolay parçalar çalınırken ise büyük öğrenciler miniklerle çalarak onlara destek ve örnek olurlar, böylelikle tekrar da yapmış olurlar. Grup derslerinde, her parçada parçanın teknik ya da müzikal açıdan önem taşıyan noktalarına mutlaka dikkat çekilir. Konser hazırlıkları müzikal birçok gereklilik getirir. Grup konserlerinde müzikal yorumun ortaya çıkabilmesinin bireylere bağlı olduğunu her çocuk bilmelidir. Bu, ileride orkestra ve oda müziği çalışmalarında bütünlük içinde çalabilmeleri için öğrencileri hazırlar (Starr,1976).

Her gün müzik dinlemek, çocuğun müzik kulağını ve müziğe karşı hassasiyetini geliştirir. Suzuki Metodundaki her enstrüman için yazılmış olan repertuar piyano eşlikli olarak kayıt edilmiş ve CD eki olarak kitaba dahil edilmiştir. Kayıtlarındaki parçaların profesyonel müzisyenler tarafından çalınmış kaliteli yorumlarının düzenli olarak her gün dinlenilmesi, öğrencinin notaları, müzikal cümle kuruluşlarını, dinamikleri, ritimleri ve ton kalitesini kulaktan öğrenmesine yardım eder. Çocuk bu çalışma dinler ve taklit eder. Çıkan sesin kalitesinde ses çıkarmak, yapılan nüansları uygulamak ister. En önemlisi, duyduğu parçaları çalabilmek için can atar. Parça düzenli bir şekilde ne kadar çok dinlenirse çocuğun parçayı öğrenmesi de o kadar kolay ve çabuk olur. Böylelikle çocuk, sadece ritim ve melodiyi değil, birçok yetişkinin bile fark edemeyeceği nüansları, cümle kuruluşlarını ve parçadaki daha birçok detayı da öğrenir. Suzuki, bu dinleme alışkanlığının çocuğu motive ederek dinlediği müziği çalmayı istemesine de neden olduğunu üzerine basarak tekrarlar (Starr,1983). Çocuğun CD kayıtlarını düzenli dinlemesinin yanı sıra iyi ve kaliteli müzik dinleme ve konsere gitme alışkanlığı da küçük yaşta edinmesinin bu noktada çok önemi vardır. Bu ortamı ve çevreyi oluşturmak ise ailelerin görevidir.

Mezuniyet Parçaları, “Yetenek Eğitimi Metodunda” çocukların motivasyonunu yükseltmek için Suzuki'nin yarattığı ‘mezuniyet’ sisteminin bir parçasıdır. Bu sistemde, isteyen çocuk, bitirdiği kitabın/seviyenin sertifikasını seviye belirleme sınavına girerek alabilir. Eğitimci ise öğrencisini kendi sertifikalı olduğu düzeyden mezun etmekle yükümlüdür. İki kitap

eğitimi/sertifika almış bir eğitmen üçüncü kitabı öğretemez. Öğrencisini ikinci seviyeden mezun eder ve üçüncü seviye sertifikalı bir eğitmene yönlendirir.

Amerika'da uygulanan mezuniyetin beş seviyesi vardır ve her seviye için çalınması gereken parçalar vardır. Avrupa'da ve Avrupa Suzuki Müzik Derneği'nin bir üyesi olduğu için Türkiye'deki Suzuki Müzik Eğitim Derneği (SMED) uygulamaları ve seviye belirleme sınavları farklı şekilde yapılmaktadır. Türkiye'de seviye belirleme sınavları her bitirilen kitaptan sonra yapılır. Örneğin Keman için 10 kitap ve 10 mezuniyet seviyesi vardır. Her öğrenci kendi seviyesinin zorunlu mezuniyet parçalarını jüri önünde veya konserde çalarak o seviyeden mezun olur.

Avrupa, Kuzey ve Güney Amerika ve Avustralya'da çok yaygın olan Suzuki Metodu başta Keman için geliştirilmiş, sonradan Çello, Viyola, Kontrbas, Piyano, Flüt, Blok Flüt, Gitar, Mandolin, Org, Bakır Üflemeliler, Vokal ve Arp için de uyarlanmıştır. Tüm enstrümanların birlikte çalabileceği ortak parçalar sisteme adapte edilmiş olsa da her enstrümanın kendine ait bir repertuarı ve mezuniyet sistemi vardır.

Sonuç

Suzuki yaklaşımı diğer geleneksel metotlardan farklıdır. Çocukları çok erken yaşta başlatır ve aileyi, özellikle anneyi eğitime bire bir dâhil eder. Oluşturulan öğrenci, aile, öğretmen üçgeninde büyük bir özveri ve dayanışma vardır. Suzuki, çocuklara birer birey olarak yaklaşır, onların her şeyi anlayıp her şeyi yapabilecek kapasitede olduğuna inanır; 'Fiziksel bir problemi olmadığı sürece her çocuk bir enstrüman çalabilir, yeter ki doğru şekilde ve sevgiyle öğretmeyi bilin' der (Grilli,1987). Suzuki, 'Çocuk doğduğu gibi konuşamaz fakat her gün çevresinde anne ve babasının konuşmasını duyar ve yavaş yavaş konuşma arzusu uyanır' der ve müzik eğitiminde de aynı motivasyonu uygulamaya çalışır.

Suzuki Metodu çocuğa enstrüman çalmayı öğretmekten daha fazlasına yöneliktir. Eğitimin tek amacı büyük sanatçılar yetiştirmek değildir. Çocuğu her yönüyle geliştirmeyi, potansiyelini ortaya çıkartmayı ve kendine güvenen bireyler yetiştirmeyi hedefler. Çocuğa müziği ve enstrüman çalmayı sevdirecek, tüm çocukların müziği hayatlarının bir parçası yaptığı sosyal, çalışkan, çok yönlü bireyler olmasını amaçlar. Derslere yaklaşım da bu yöndedir. Profesyonel müzisyen olmak isteyip istemediklerine eğitim süreci ve çocuklar karar vereceklerdir. Eğitimi süresince, çocuk çevreden aldığı büyük destek ve motivasyon ile yetişir, kendine güveni ve özsaygısı gelişir, çalışma disiplini edinir. Tüm yaşamı boyunca sürecek bir müzik sevgisi, hassaslığı ve becerisi kazanır (Starr,1983).

Eğitimdeki en önemli psikolojik kavramların başında motivasyon gelir. Motivasyon bireyi harekete geçiren, güdüleyen nedendir. Motivasyonun eğitimdeki önemini Suzuki, Ana Dil Metodunun da temeli olacak şekilde öne çıkarmış ve tüm eğitim yaklaşımını bu yönde kurgulamıştır.

Müzik eğitiminin temel boyutlarından biri çalgı eğitimidir. Çalgı başarısını etkileyen pek çok faktör vardır ve bu faktörlerden bir tanesi eğitmenin rehberliği haricinde öğrencinin kendi başına kaldığındaki çalgı çalışma sürecinin nasıl yapılandırıldığıdır. Çalgı çalışma sürecine ayrılan süre kadar bu sürenin nasıl geçirildiği de çalgı başarısında kilit rol oynar (Mamaç, 2018: 4). Böylelikle çok küçük yaşta çocukların enstrüman çalmaya yönlendirilmesinde izlenecek yolların hepsinde, en başta doğru motivasyon ile yapılan eğlenceli, oyun oynamaya dayalı

dersler ve özellikle evde yapılan çalışma sürecinin organizasyonu büyük bir önem taşır. Çocuğun doğru hazırlanmış bir ortamda büyümesi ve doğru hazırlanmış bir çevre ile etkileşimi öne çıkar. Çocuğun anne ve babadan gördüğü davranışlar, eğitmeniyle olan ilişkisi, günlük yaşamının ve ortamının düzenlenmesi çocuğun motivasyonunu etkiler. Suzuki Metodunu oluşturan tüm teknikler ve metodun eğitim felsefesi, çocuğu pozitif bir şekilde yönlendirip eğitiminin sürekliliğini sağlamak için tasarlanmış ve kurgulanmıştır. Eğer çocuk yetiştiği pozitif ortamda, pozitif etkileşimle çalışma disiplini bir alışkanlık olarak kazanabilirse Suzuki Metodunun tam olarak uygulandığı ortaya çıkacaktır. Müzik eğitimi, severek isteyerek yapılırsa anlam taşır. Metodun başarısı bu noktada kendini gösterir.

Sanat ve kültür seviyesi yüksek olan tüm toplumlarda Suzuki Müzik Eğitimi Metodu tanınmakta, uygulanmakta ve büyük saygı görmektedir. Ülkemizde de gelişmeye ve yaygınlaşmaya başlayan bu metodun, ailelerin de bilinçlenmesi ile hak ettiği yeri bulması ve müzik eğitim sistemimize pozitif bir enerji olarak yerleşmesi umulmaktadır. Daha çok okul öncesi erken yaşa hitap eden eğitimin, bu noktada sadece özel derslerle çocuklara ulaşması yeterli değildir. Ülkemizde anaokulu ve ilkokul müfredatlarında da tanınması ve uygulanması amaç olmalıdır.

Kaynakça

- Garson, A. (1970). "Learning with Suzuki", 'Music Educators' J.
- Garson, A. (1973). "Suzuki and Physical Movement", 'Music Educators' J.
- Grilli, S. (1987). "Preschool in the Suzuki Spirit" Harcourt Brace Jovanovich.
- Hermann, E. (1999). "Shinichi Suzuki: The Man and His Philosophy" Alfred Music.
- Topoğlu, O., İşgörür Ü. (2015). "Türkiye'de Batı Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarları ve Vakıf Üniversiteleri Müzik Bölümlerinin Belirlenmesi ve Bu Kurumlarda Eğitim Veren Akademisyenlerin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" Turkish Studies Journal.
- Kendall, J. (1986). "Suzuki's Mother Tongue Method", MEJ (Music Educators Journal).
- Mamaç, S. (2018) "Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Gam Çalışma Durumlarının İncelenmesi", Turkish Studies Journal.
- Suzuki, S. (1969). "Ability Development from Age Zero" Suzuki Method International.
- Starr, W. (1976). "The Suzuki Violinist" Alfred Music.
- Starr, W., Starr, C. (1983). "To Learn With Love" Summy-Birchhard INC.
- Slone Kay, C. (1985). "They're Rarely Too Young And Never Too Old To Twinkle!" Shar Publications.
- Suzuki Müzik Eğitim Derneği <http://suzukimuzik.com/>